

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

07.08.2018 г.

Важни общественно-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Международните валутни резерви на България достигат 23,5 млрд. евро за полугодieto

Лошите кредити през май отчитат годишно намаление от 14,3%, а дялът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства се понижава до 12,4%

Международните валутни резерви на България достигат 23,5 млрд. евро през юни, като ръстът спрямо предходния месец се ускорява до 3% при 1,4% през май. Това става ясно от месечния обзор за икономиката на страната на Министерство на финансите.

Според анализа банковите резерви отбелязват най-висок растеж през месеца от 7,4%. Банкнотите и монетите в обращение и депозитът на правителството също имат положителен принос, като се покачват съответно с 1,7% и 3% спрямо месец по-рано. В същото време, задълженията към други депозанти отбелязват леко намаление от 0,3% при 19,4% нарастване предходния месец, което отразяваше преведените годишни премийни вноски на банките към Фонда за гарантиране на влоговете в банките.

Международните резерви продължават да спадат на годишна база, но положителната динамика през месеца ограничава темпа на понижение до 1,9% при 3,6% през май, пише още в обзора.

Банковите резерви продължават да предопределят общия спад. Парите в обращение имат най-голям положителен принос и нарастват с 10,9% спрямо година по-рано, следвани от задълженията към други депозанти, с ръст от 30,7%, посочват от финансовото министерство.

Граф. 13: Кредит към частния сектор

Източник: БНБ, МФ

Темпът на растеж на кредита за частния сектор през май запазва нивото си от предходния месец от 6,6% на годишна база. Както нефинансови предприятия, така и домакинствата имат положителен принос за общото нарастване. Кредитът за нефинансовите предприятия се увеличава със същия годишен темп като този през април от 2,9%, воден от овърдрафт и кредити с матуритет над 5 години. Растежът при потребителските и жилищните кредити се ускорява, съответно до 15% и 9,8% на годишна база. Според МФ това допринася за положителното развитие на кредита за домакинствата, с ръст от 8,8%, въпреки ускорението на спада при „други кредити“ до 23,3% при 16,1% през април. Тенденцията на понижение на лошите

и реструктурирани кредити се запазва и през май те отчитат годишно намаление от 14,3%. Така делът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства се понижава до 12,4% при 15,2% година по-рано.

Табл. 1: Среднопретеглени лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	май 2017	април 2018	май 2018
Нефинансови предприятия	3.81	3.46	3.52
Потребителски кредити	7.88	8.58	8.22
Жилищни кредити	3.99	3.53	3.47

Източник: БНБ, МФ

Табл. 2: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	май 2017	април 2018	май 2018
Потребителски кредити	9.37	10.65	10.04
Жилищни кредити	4.44	3.90	3.84

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуритет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Източник: БНБ, МФ

✓ И след 5 г. бизнесът у нас ще има нужда от висококвалифицирани кадри

Започва второ проучване на Агенцията по заетостта за потребностите на работодателите от персонал

И след 5 години работодателите в България ще имат нужда от висококвалифицирани кадри. Това сочат резултатите от първото проучване на потребностите от кадри, реализирано от Агенцията по заетостта през февруари тази година.

В него са се включили на доброволен принцип 5012 различни по вид, икономическа дейност и големина фирми и организации от публичния, частния и неправителствения сектор.

Резултатите от проучването са показали, че в краткосрочен (през следващите 6 месеца) и средносрочен план (след 3-5 години) българските работодатели ще продължат да търсят средно и висококвалифициран персонал, в т.ч. икономисти, инженери, машинни оператори, продавачи, готвачи и др.

От началото на август 2018 г. Агенцията по заетостта започва второто за тази година проучване сред работодателите за потребностите им от работна сила, съобщават от агенцията. Проучването се прави съгласно Закона за насърчаване на заетостта два пъти в годината със съдействието на Комисиите по заетост към Областните съвети за развитие в 28-те административни области в страната.

В периода до 17 септември 2018 г. работодателите отново могат директно в on-line анкетен формуляр да посочат обхвата, професиите, компетенциите, знанията и уменията на търсените от тях кадри. Целенасочено анкетиране ще се състои сред статистическа извадка работодатели с различни характеристики за териториален обхват, икономическа дейност, големина и вид на предприятието и др.

Целта е да се получи информация за търсените от бизнеса през следващите 12 месеца професии, компетентности и умения на работната сила.

Работодателите могат да посочат и очакванията си за необходимите след 3 години кадри, професионални направления или области на висшето и средното образование.

Агенцията по заетостта очаква работодателите да се включат активно в проучването, което ще даде полезна информация на всички участници в трудовия пазар, както и насоки за развитието на работната сила. Анкетният формуляр може да се намери и да се попълни на сайта на Агенцията по заетостта, в рубриката "Проучване за потребностите от работна сила".

Actualno.com

✓ Контролът как легално се купува българско гражданство изобщо не е наред

Инвестициите, обещани от чужденци в замяна на българско гражданство, на практика не се контролират. Средно по петима чужденци годишно получават българско гражданство заради направени от тях инвестиции в страната, показват данните, предоставени от Министерството на правосъдието на в. "Сега", който на тяхна база прави заключението за липса на контрол.

Според статистиката от началото на 2013 до 21 май тази година 27 души са взели български паспорт с указ на вицепрезидента за значителен принос към икономиката ни. Законът урежда облекчена процедура по получаване на гражданство, ако чужденецът е вложил над 1 млн. лева в България. Предвижда се отмяна на натурализацията, ако инвестициите не се поддържат, но такъв случай за петте години няма, твърдят от ведомството на Цеца Цачева.

От министерството на правосъдието обаче не дават данни за произхода на инвеститорите - в информационната им система нямало такъв модул. А по въпроса за контрола уточняват, че удостоверенията за вложените средства се издават от други институции - Българската агенция за инвестиции (БАИ), Министерството на икономиката или съответната банка.

От БАИ обясниха, че само издават сертификати на инвеститорите по представените им документи, а по-нататъшният контрол не влизал в "полето им на дейност". Освен това уточниха, че никой не ги уведомява, когато чужденец, вложил милион или повече, получи гражданство заради икономическия си принос у нас.

От Министерството на икономиката (МИ) твърдят, че досега не са лансирали предложения за даване на българско гражданство заради инвестиции. В периода 2011-2018 година обаче икономическото министерство е номинирало 14 чужденци да получат право на постоянно пребиваване в страната за особени заслуги. Издават се удостоверения на чужденци за направени инвестиции в български предприятия и за създадени работни места у нас. Тези документи са за пред Министерството на външните работи за получаване на работни визи и за пред МВР за издаване на разрешение за продължително или постоянно пребиваване. Според правилника за прилагане на Закона за чужденците, ако бъде предоставено постоянно пребиваване, лицето следва да декларира пред МИ незабавно всяка промяна на обстоятелствата, свързани с инвестициите му, както и веднъж годишно, ако промяна няма, посочват от министерството. Ако инвестицията е изтеглена или намалена, икономическото министерство трябва да информира дирекция "Миграция", която има право да отнеме предоставеното право на пребиваване. За целта се проверявали данните за фирмите в Търговския регистър и отчетите, които предприятията предоставят.

Статистика води и Комисията по българско гражданство към президентството. От нейните публикувани отчети става ясно, че през 2017 година чужденците, получили гражданство заради инвестиции, са 12. Сред тях обаче няма бизнесмени, които са вложили пари в производствени предприятия - всички в групата са финансови инвеститори. Част от тях са купили облигации и съкровищни бонове за над 1 млн. лева, други са вкарали в наши банки едри суми на доверително управление. Обобщените данни за миналата година сочат, че общо 3857 души са получили българско гражданство на различни основания. Най-много са от Македония и Украйна. Следват Израел, Турция, Молдова, Сърбия, Русия. Българи са станали и по един чужденец от Австралия, Алжир, Великобритания, Конго, Куба, Германия, Нигерия. Предходната година българско гражданство са получили с 10 000 души повече - 13 410 души. Най-много от тях - заради произход. През 2015 година новите българи са малко над 10 хиляди.

В рубриката "месечни отчети" на комисията в президентството последният качен документ е за март. Единствената публикация в графата "Анализи на Комисията по българско гражданство" е от 6 ноември 2012 година. Тя гласи: "В процес на разработка".

Според отчета за 2014 година 7160 души са се сдобили с българско гражданство, а 8 кандидати са получили отказ. Двама от отхвърлените са "спортисти, за които постъпилите предложения не са били достатъчно убедителни и след отправени запитвания до Министерството на спорта не са потвърдени". "На едно лице е отказано придобиване на гражданство в областта на финансите поради непредставени конкретни убедителни аргументи в потвърждение на изключителен принос".

Инвестиции, но не съвсем?

Разследване на сайта за журналистически разследвания "Биволъ" разкри, че част от обещаните от чужденци инвестиции, които са получили български паспорти, на практика не са реализирани. Справки в Търговския и Имотния регистър показват, че някои от тях просто са си купили скъпо жилище в България, но така и не са развили крупен бизнес, каквито са били прокламираните им намерения. Други дори и това не са предприели. На нито един от споменатите в материалите не е отнет паспортът заради неизпълнени обещания.

[В. Земя](#)

✓ Доклад на ДАНС: Дълговете на болниците са хроничен проблем

Хроничен проблем в здравеопазването е значителната задлъжнялост и влошаващото се финансово състояние на държавни и общински болници, както и постоянният отлив на квалифицирани кадри към частни, в т.ч. чуждестранни клиники, предупреждава годишният доклад на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) за 2017 г., който разглежда всички сектори в страната. Неравномерното териториално разпределение на общопрактикуващи лекари и специалисти продължава да ограничава достъпа на част от населението до здравни услуги, бие тревога още докладът.

По отношение на дейността на Агенцията в здравната система докладът отбелязва, че ДАНС е изпратила сезиращи справки до прокуратурата относно различни посегателства в сферата на здравеопазването. В него са изброени следните „посегателства“: схеми за неправомерно усвояване на средства от НЗОК от лечебни заведения и други изпълнителни на медицинска помощ, както и опити за предизвикване на фалит на лечебно заведение, а също и изписване на медикаменти, съдържащи упойващи вещества, без медицинска необходимост, друга опасност е отчитането на фиктивна медицинска дейност от лечебно заведение и от общо практикуващ лекар. По информация на ДАНС са образувани прокурорски проверки за схеми за неправомерно усвояване на средства от НЗОК от различни договорни партньори, нарушения при търговията с фармацевтични продукти, закононарушения от служители на контролни и изпълнителни органи към Министерството на здравеопазването, пише още в годишния доклад на Агенцията, събщи Здраве.нет. Прокурорски проверки са образувани също така за нарушения при изграждането, внедряването и функционирането на системата за регистрация с пръстови отпечатащи в лечебните заведения, порочни практики при управлението на лечебни заведения,

неправомерно проведени процедури за закупуване на лекарства от лечебно заведение по реда на Закона за обществените поръчки и индикации за незаконосъобразно сключен договор между РЗОК и частно лечебно заведение, изброява още документът. Голяма част от сезиращите материали и резултатите от работата по възложените на ДАНС прокурорски проверки са послужили впоследствие за образуване на наказателни производства, посочва се още в доклада.

✓ Август започна с ръст на цените на зърното по световните борси

Това се дължи на неблагоприятните климатични условия и напрежението, свързано с политиката на САЩ

Август започна с повишение на цените при всички зърнени контракти по световните борсови пазари. Тенденцията беше видна още в средата на миналия месец след песимистичния доклад на Организацията по прехрана и земеделие към ООН (FAO) за влошаване на перспективите пред зърнопроизводството и рязко намаляване на преходните наличности. Основно причините са неблагоприятните климатични условия и напрежението, свързано с политиката на САЩ. Това отчита в седмичния си обзор Софийска стокова борса АД. През седмицата в Чикаго пшеницата поскъпна с 9 долара до 235 долара/тон, във Франция с 8 евро до 217 евро/тон. В Украйна и Русия котировките също се повишиха със съответно 2 и 12 долара до 220 и 229 долара/тон. При царевичата промяната в цената в Чикаго е нагоре с плюс 4 долара до 170 долара/тон, във Франция също отидоха нагоре с 12,75 евро до 195 евро/тон. Рапицата в Европейския съюз (Europext) се повиши с 11,75 евро до 381 евро/тон, а ечемикът във Франция и Германия поскъпна с двуцифрени стойности от плюс 11 и 22 евро и достигна цени от 216 и 209 евро/тон. У нас в кръг "Зърно" на Софийска стокова борса АД цените на контрактите са стабилни с лек уклон нагоре. Има предлагане хлябна пшеница на 330 лв./т, търсенето е на 300 лв./тон. При фуражната „ножицата“ между котировките е отворена от 280 до 300 лв./тон. Фуражният ечемик се търси на 270 лв./тон, предлагането е на 300 лв./тон. Всички цени са без ДДС.

✓ Европейският съд реши генно манипулираните растения също да подлежат на обозначение

През миналата седмица Европейският съд в Люксембург излезе с интересно решение относно растенията, чиято ДНК структура е била частично изтрита или допълнена с помощта на нови генетични методи, пише Euractiv. В бъдеще те ще трябва да се обозначават като „генно манипулирани“ растения. Като следствие от това решение, те ще трябва да носят обозначението на ЕС за генетично променени растения. Според експертите методът позволяващ частично допълване или изтриване на ДНК чрез нови генетични технологии се приема като целенасочен, и с негова помощ може ясно да се въздейства за развитието на определени и желани свойства и отличителни черти на растенията и животните.

До момента подобно изискване за обозначаване на генетично манипулирани растения отсъстваше в европейските разпоредби за генномодифицираните организми, ето защо френски съдии са сезирали Европейския съд в Люксембург да се произнесе по този въпрос. Противниците на ГМО се опасяват, че тези нови генни технологии не са сигурни и могат да доведат до неконтролируемо разширение на опитите за промени на наследствеността в природата.

Ако към строежа на дадено растение е вкаран чужд генотичен код, то съвсем ясно се определя като генномодифицирано. Съвсем друго е, когато се извършват спорни изменения на нуклеотидните последователности на ДНК така наречените мутации чрез манипулация само върху определени части на кода. Оказва се, че подобна регулация действа десетилетия, но тя касае случаи, при които наследствеността на растенията е променяна чрез химикали или облъчване. Подобен метод обаче вече е доста неточен, а и развитието на технологиите създава предпоставки за много по-бързо и сигурно манипулиране на гените на организмите.

Решението на Европейския съд се счита за изненадващо, защото по-рано съдиите препоръчаха изключването на технологиите за генно манипулиране на растенията от строгите правила на ЕС касаещи генномодифицираните организми.

БНТ

✓ Прогноза: С около 15% ще поскъпне хлябната пшеница от есента

С близо 15% ще поскъпне пшеницата от есента, прогнозира от Софийската стокова борса. Причините са слабата реколта у нас заради дъждовете и по-ниските добиви в световен мащаб. Хлебопроизводители очакват повишение и на цената на хляба.

През август миналата година стартовата цена на хлябната пшеница е била 290 лв. на тон, а през тази година тя е между 320 и 340 или с марш от 15%. В момента сделки с пшеница на Софийската стокова борса няма, тъй като купувачите не са съгласни с предлаганата от продавачите цена. Най-силният фактор, който влияе върху цената на пшеницата и у нас, са повишените котировки на световните пазари, предимно в САЩ, Франция и Германия, коментират от Софийската стокова борса.

Васил Симов - главен изп. директор на Софийската стокова борса: Виждаме един ръст в рамките на около 15, дори 20% по-високи цени през тази година, което се дължи най-вече на по-слабата реколта в световен мащаб от около 720 млн. тона, а предишната година беше над 760 млн. тона. Едни числа, които не говорят много на широката публика, но е ясна тенденцията, че количеството пшеница ще бъде по-малко през тази година и това ще доведе до ръст в цената на хлябната пшеница.

Заради лошото време у нас тази година се очаква по-слаба реколта в сравнение с миналата - с около 700 000 тона пшеница по-малко. С до 30% по-нисък добив заради дъждовете очакват в Североизточна България.

Иван Караиванов - член на УС на Националната асоциация на зърнопроизводителите: Има райони, в които има много ниски добиви. Там се жънеш по 300 кг. Лошото е, че хлябната пшеница, която я свариха дъждовете, покълна и тя развали своето качество.

Според хлебопроизводители, поскъпването на хляба е неизбежно.

Филип Хайвазиян - хлебопроизводител: Увеличението е неминуемо, като добавим и растящите цени на тока и газта. Към края на август, началото на септември, може би в рамките на едни 5-10% ще има актуализиране на цените.

С колко реално ще се повиши цената на хлебното зърно през тази година, ще определи борсовата търговия. Първите сделки с хлебна пшеница ще започнат през септември.

✓ При пътуване в чужбина ще получаваме телефона на денонощната линия в МВНР

Всеки български гражданин, притежаващ СИМ-карта на български мобилен оператор, при влизане на територията на чужда държава ще получава от утре – 7 август кратко текстово съобщение с информация за номера на денонощната дежурна телефонна линия в МВНР (+359 2 948 24 04), на която може да потърси помощ в случай на извънредна ситуация. Съобщението ще бъде получавано веднага щом абонатът попадне в роуминг. Така телефонът за спешни случаи на МВНР ще е подръка в паметта на телефона на всеки гражданин зад граница.

Към тази инициатива на Министерството на външните работи с готовност се присъединиха трите национални мобилни оператора, в знак на подкрепа към усилията ни за подобряване на административното обслужване и по-ефективна защита на българските граждани в чужбина.

Мобилните оператори предоставят получаването на съобщението безплатно за гражданите, като услугата не е свързана с разходи от държавния бюджет. При повикване на денонощната дежурна телефонна линия в МВНР (+359 2 948 24 04), разговорът ще бъде таксуван според тарифния план на абоната.

Заместник министър-председателят по правосъдната реформа и министър на външните работи Екатерина Захариева благодари на мобилните оператори, които се включиха в реализацията на този проект, свързан с грижата за информираността и сигурността на българските граждани, пътуващи в чужбина. Тя подчерта, че Министерството на външните работи продължава работа по още проекти, които ще улеснят досега с администрацията на нашите сънародници в чужбина.

Заплахите за сигурността в съвременния свят, свързани с природни бедствия, възникване на военни конфликти, терористични актове, политически размирици, безредици, бунтове и други, които често засягат и български граждани, изискват оказването на специализирана помощ и често незабавна реакция от страна на българските институции.

В зависимост от характера на кризата, Министерството на външните работи координира усилията за оказване на помощ на български граждани с различни национални и чужди институции и ведомства.

БНР

✓ Започва работа по проекта "Академия за младежки работници", съфинансиран по програма "Еразъм+"

Започва работа по проекта "Академия за младежки работници", съфинансиран по програма "Еразъм+" на Европейската комисия. Освен у нас, по проекта работят в Полша, Македония и Испания. Всяка държава работи с екип от 12 младежи на възраст 18-30 години, които имат желание да повишат уменията си за работа в екип, интеграция на група, физическа активност и други. Председателят на Асоциацията за развитие на българския спорт Йоанна Дочевска посочи:

"Работодателите не търсят толкова специфичните знания и умения по професията, която те са учили, а възможността им да се включат в екипа, за да работят заедно, да могат да допринесат за работната среда и процесите да вървят плавно. Според различни изследвания 65% от хората, които в момента са в училище, ще работят професии, които не съществуват". През януари догодина, в България ще има среща на четирите екипа, на която ще се подготви работен план за наръчник при работата с младежи. Повече по темата - по-късно в предаването на "Хоризонт" "Преди всички".

✓ Отпадането на СОФИБОР не доведе до сътресения

От 1 юли Българската народна банка спря да изчислява пазарния индекс СОФИБОР, с който са обвързани голяма част от кредитите в лева. Още преди промяната да влезе в сила имаше опасения, че това ще даде възможност за нечестно преизчисляване на лихвите или за увеличаването им.

От 2014 година банките са задължени да формират лихвите по отпуснатите кредити чрез референтен лихвен процент плюс надбавка. Именно тогава СОФИБОР стана основа за образуването на цената на заемите при около 85 % от кредитите в лева. Преди премахването му, пазарният индекс се формираше чрез осреднена стойност на реалните банкови сделки, а целта му беше да покаже колко плащат банките, за да си набавят пари, припомня финансовият анализатор от портала "Моите пари" Иван Стойков: "Неговата основа идея е да се използват средните лихви по депозитите на банковия пазар."

"Имаше банки, които всъщност не предприеха никакви промени, защото една част от тях никога не са използвали СОФИБОР като пазарен индекс, а например основния лихвен процент на БНБ. Те продължиха да си използват този показател. Имаше други банки, които пък тепърва го приеха и с него замениха СОФИБОР", така Стойков обобщил случилото се след първи юли. Какво се случи с реалната лихва по кредитите:

"За стари клиенти, които са имали кредит, базиран на СОФИБОР, също не са настъпили промени. За нови клиенти банките, в основната си част, са си запазили лихвените нива, които са били актуални преди един месец и ние не наблюдаваме никакво раздвижване - нито кой знае колко в посока нагоре, нито пък в посока надолу в лихвените нива. Нищо нетипично не се случи, което да не е характерно за летните месеци, когато банките са по-слабо активни. Така че това преминаване от СОФИБОР към друг пазарен индекс за момента върви плавно, без никакви сътресения. Вероятно някъде ще има корекции в резултат на тези промени, но те няма да са толкова фрапиращи, че да кажем: "Тук се случи нещо по-критично или тук стана нещо толкова драматично".

Независимо какъв е пазарният индекс, той се променя спрямо случващото се на пазара - т.е. ако има общо поевтиняване на ресурса, който банките привличат - за индивидуалните клиенти това означава влогове и депозити, индексът е надолу и

цената на кредита е ниска. Когато ситуацията се промени, независимо кой пазарен индекс се използва за изчисляването на лихвите по кредитите, те ще поскъпнат.

✓ ГИТ започва проверки дали работещите са изложени на опасни вещества на работното място

Всяка година 120 000 души в Европа се диагностицират с рак заради излагане на опасни вещества на работното място. Почти 80 000 са смъртните случаи впоследствие.

България се включва в кампания на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа. Главната инспекция по труда започва проверки и информира, събщи Дина Христова – експерт от Главната инспекция:

„Нашите колеги ще проверят дали е направена оценка на риска, дали са предприети мерки за минимизирането му. Ние ще помолим работниците да попълват едни анкети, които са абсолютно анонимни, но ще ни дадат представа доколко работниците са запознати с така наречените пиктограми – картинките, с които по етикетите се обозначават различните опасности“.

✓ Председателството ни на Дунавската стратегия приключва в края на октомври

Българското председателство на Дунавската стратегия приключва в края на октомври, като досега то вървеше паралелно с Българското председателство на Съвета на Европейския съюз. Най-важният форум, който ще организира страната ни в рамките на председателството на стратегията, ще се проведе на 18 и 19 октомври в София и ще е с фокус върху развитието на културно-историческото наследство и инвестициите в туристическия сектор като фактор за развитието на територията и икономически растеж.

Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и национален координатор на стратегията Деница Николова коментира приоритетите в предаването „Преди всички“:

„В рамките на форума се фокусираме изцяло върху туризма и развитието на туристическия сектор като елемент за икономическо развитие и даване на потенциал на регионите за по-добър икономически растеж. Надяваме се именно чрез форума и чрез темите, които ще обсъдим и които са свързани с подобряване на информационния поток по отношение на туристическите обекти, с възможностите за финансиране на културно-историческо наследство, с темата, свързана с дигитализация в туризма и допълнителната тема, която касае включване на образованието в развитието на туризма, наистина ще даде много ясен акцент и фокус върху това, че бъдещето за развитие по поречието на река Дунав и Дунавските региони е свързано именно с популяризиране на туристическите дестинации, използване на възможностите им, което след себе си носи възможността за оформяне на бизнес икономическа активност на местната част от населението“.

Според Николова поставяйки сектор „Туризъм“ във фокуса може да се търси акцент за финансиране и след 2020 г.:

„В тази посока е и декларацията на министрите на туризма, която се очаква да бъде приета по време на форума. Чрез нея се заявява интерес и усилия, които ще предприемат всички 14 държави, за да могат да постигнат общи стратегически проекти на междудържавно ниво, които да бъдат подкрепени финансово в периода след 2020 г.“.

Целта на Дунавската стратегия е да се намалят различията между регионите и да се намери по-добра свързаност между тях, подчерта Николова. По думите ѝ основен приоритет за стратегията е посоката за развитие на туризма. Разнообразни са дейностите, които се подкрепят по линия на Дунавската стратегия.

„В рамките на Дунавската стратегия е предвиден един финансов инструмент, който подкрепя с ресурси изпълнението на проектите. Това е транснационалната програма „Дунав“, която е с ресурс малко над 260 млн. евро и подкрепя 14-те държави-членове на Алианса на Дунавската стратегия“.

Не малко проекти, финансирани от ЕС, предвиждат възможности за публично-частни партньорства. Може би най-значителният за България е проектът „Феървей Дунав“ на стойност 24 млн. евро. В него са включени 6 европейски държави. Той предвижда подобряване навигацията и корабоплаването по Дунав. Това ще доведе и до по-голяма възможност за круизите по реката. Те са с тенденция и потенциал за повишаване на търсенето. По време на форума през октомври Министерството на туризма организира 2 съпътстващи събития, едното от които е за круизния туризъм, посочва Любомир Сираков – експерт във ведомството.

[Твоят бизнес](#)

✓ Как да защитим търговската тайна?

Сърцевината на конкурентоспособността на една фирма е продуктът (стока, услуга, идея, система, процес). Научноизследователският процес и процесът на създаване на нови идеи, продукти или услуги обичайно са придружени от голямо количество поверителна информация с основно значение идеята или на стопанското начинание, и излиза извън приложното поле на закрилата на правата върху интелектуалната собственост.

Доколко е защитена търговската и производствената тайна

За разлика от технологичния процес и продуктите иновации в производствения сектор, които са защитени от патенти, секторът на услугите не разчита в същата степен на защита на стратегическа търговска информация, като напр. информация за клиенти и доставчици, бизнес процеси и планове, пазарни проучвания. Ценните неразкрити ноу-хау и търговски тайни са изложени на все по-висок риск от кражба, шпионаж и други методи на присвояване, с цел да се използват в трети държави за производство на стоки, които впоследствие се конкурират в ЕС с тези на лицето, от което са присвоени.

В становището си, изразено по повод приемане на предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно закрилата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване, Комисията за защита от конкуренция (КЗК) е отбелязала наличието на разпокъсаност на правните уредби на държавите-членки по този въпрос. Тъй като не всички са приели национални определения на търговската тайна и/или нейното незаконно придобиване, използване или разкриване, това прави обхвата на закрила трудно достъпен и

различен. Целта на предложението за директива, е да се създаде достатъчно и съпоставимо равнище на правните средства за защита в рамките на вътрешния пазар в случай на присвояване на търговска тайна, като същевременно се осигурят достатъчно предпазни механизми за предотвратяване на злоупотребите.

В проекта за директива се предвиждат разнообразни и сериозни мерки за защита в случай на присвояване на търговска тайна и за обезпечаването на този процес.

Какво представлява търговската тайна и как може да бъде защитена тя?

Търговската тайна представлява сведения, факти, решения и данни, процеси и други свързани с търговската дейност, чието издаване може да навреди на търговеца.

В Търговския закон е уредено общо задължение за прокуристът, търговският пълномощник, търговският помощник, търговският представител и търговският посредник да пазят търговската тайна и търговския престиж на лицата, възложили им определена работа.

Задължението за пазене на търговската тайна се изразява в:

- Неразгласяване и неизползване на чужда търговска тайна в противоречие с добросъвестните търговски практики.

- Забранява се и узнаването на чужда търговска тайна в противоречие с добросъвестните търговски практики.

Разпоредби в Закона за защита на конкуренцията по отношение на защитата на търговска тайна

С разпоредбата на чл. 37 от Глава VII „Забрана за нелоялна конкуренция“ от действащия ЗЗК е въведена забрана за узнаване, използване или разгласяване на производствени или търговски тайни в противоречие с добросъвестната търговска практика.

Съгласно легалната дефиниция, формулирана в §1, т. 9 от ДР на ЗЗК, производствена или търговска тайна са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанската дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки.

За да може да се ползва от специфичната закрила, предоставяна срещу недобросъвестно посегателство върху чувствителна информация от страна на конкурентни предприятия, всяка компания следва:

- да е определила предварително конкретните факти, информация, решения и данни, до които е установен ограничен достъп;

- тези данни трябва да са обявени изрично за такива, представляващи производствена или търговска тайна за предприятието;

- трябва да са взети и необходимите мерки за запазването и защитата им по определен начин ;

- да е предвиден съответен режим на достъп до тях ;

- да е определен кръгът на лицата, които имат право на достъп и използване на информацията.

Целта е информацията, определена като конфиденциална, е да запази това свое качество спрямо лица, външни за предприятието. При положение, че търговецът не е взел необходимите мерки да запази информация, която е негова производствена или търговска тайна, то не би могло да се ангажира и отговорността на трети лица по чл. 37 относно узнаването, използването или разгласяването ѝ.

Записването най-общо на задължения за конфиденциалност или за опазване на търговска тайна (напр. уредени в трудови договори на служителите на предприятието), няма да се ползва с необходимата законова закрила, водеща до налагане на санкции. Търсенето на отговорност за разкриване на търговска тайна предполага следното:

- Конкретни задължения във връзка с опазване на конкретна информация, определена като производствена или търговска тайна в нарочен акт – решение, заповед или друг вътрешен за предприятието акт, с който е въведена забрана или задължение да не се използва или разгласява информацията;

- Актът, с който е въведена забраната, трябва да бъде доведен до знанието на лицата, на които е вменено задължението, да не е използват или разгласяват неправомерно информацията, съставляваща производствена или търговска тайна.

Освен установяване наличието на производствена и търговска тайна за едно предприятие, както и мерките за нейното запазване, за да е осъществен съставът на чл. 37, ал. 1 от ЗЗК, се изисква узнаването, използването или разгласяването на производствена или търговска тайна да е осъществено от конкурентното предприятие по начин, който противоречи на добросъвестната търговска практика и който създава възможност или реално уврежда интересите на правоимащия конкурент.

„Добросъвестна търговска практика“ са правилата, определящи пазарното поведение, които произтичат от законите и обичайните търговски отношения и не нарушават добрите нрави.

Следва да се има предвид, че практиката на Комисията по прилагането на чл. 37 от ЗЗК се свързва обичайно с поведение на физически лица (бивши служители, управители или съдружници в дадено конкурентно предприятие), които преминават на работа в друго или създават ново предприятие, което осъществява конкурентна стопанска дейност.

Възползвайки се от информация, представляваща търговска тайна, те успяват да извлекат конкурентно предимство за новото предприятие в противоречие с добросъвестната търговска практика.

Съгласно ЗЗК отговорността на физическите лица (която е административнонаказателна по своя характер) може да бъде ангажирана в две хипотези - когато самите физически лица извършват нарушение на закона в качеството им на предприятия, осъществяващи стопанска дейност по смисъла на §1, т. 7 и 13 от ДР на ЗЗК и във втората хипотеза физическите лица подлежат на санкциониране, когато съдействат на конкурентно предприятие да извърши нарушение.

С оглед изложеното, разпоредбата на чл. 37 от Закона за защита на конкуренцията намира приложение в случаите, когато чрез узнаването, използването или разгласяването на производствена/търговска тайна в противоречие с добросъвестната търговска практика дадено предприятие успява да получи нелоялно конкурентно предимство пред свой конкурент на релевантния пазар.

Новата директива на ЕС ще създаде условия за приемането на нов частно правен акт, където по общия законодателен ред ще следва да се доказва поведението на субектите по разкриване на ноу-хау и търговска тайна и съответните санкции за това.

[EconomyNews](#)

✓ България все по-близо до е-правителство

На 19 юли 2018г. ООН представи своето ново изследване на електронното управление на страните членки на ООН. Изследването представя индекс за държавите членки, който измерва степента на употреба и ползваемост на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за предоставяне на публични услуги на гражданите. Изследването на ООН излиза всеки две години, като последното издание беше от 2016 г. В сравнение с 2016 г., България се е изкачила в класацията с 5 места – от 52-ро място през 2016 г. до 47-мо място.

Какво представлява електронното управление?

Електронното управление представлява съвкупността от услуги, предоставени на гражданите на една страна от държавните институции по електронен път (чрез интернет-базирани технологии, Bluetooth, GIS, технологии за мобилна комуникация и т.н.). Целта на електронното управление е да се даде възможност на гражданите да участват ефективно в управлението на държавата, да се осъществява по-бърз и ефикасен информационен обмен както между различните административни единици, така и между тях и гражданите, и като цяло да се увеличи качеството на услугите, предлагани от държавните институции.

В България основни примери за услуги, предоставени чрез електронното управление, са услугите на Националната агенция за приходите, Националния осигурителен институт, Националния статистически институт, Търговския регистър и др.

Индекс на готовност за е-правителство

Индексът на готовността за електронно правителство на ООН е периодичен индекс, чиято цел е да предостави обстойна и точна оценка за степента на развитие на електронното правителство в различните страни членки на ООН. Първото издание е от 2003 г., като в следващите години индексът се публикува всяка година. След 2008 г. започва да излиза веднъж на две години.

Основните показатели, които се разглеждат в изследването, са:

-Интернет-базирано изследване на степента на предоставените услуги – тук се отчитат броят на интернет страниците на различни държавни структури, тяхната наличност, обхватност и функционалност.

-Индекс на изградената и работеща телекомуникационна инфраструктура. За да се състави добро приближение за нейния размер, се измерват: делът на хората, които имат достъп до телефон; делът на хората, които разполагат с мобилен телефон; делът на хората, които използват интернет; делът на хората, които разполагат с компютър; делът на хората, които имат достъп до високоскоростен интернет.

-Индекс на човешкия капитал, който отразява технологичната грамотност в дадена страна. Тук се измерват: делът на грамотните хора; очакваният среден брой години образование; истинският среден брой години образование; брутният коефициент на записаните в училище деца.

-Индекс на електронното участие (е-участие). Той показва доколко коментари и мнения в публичните уебстраници на институциите, форумите, блогове и др. помагат по отношение на взетите решения от страна на правителството. Измерва се и също доколко са ефективни държавните институции във включването на обществото в процеса на формиране на политики.

Какво показват числата?

Тази година в топ 10 страни с най-развито електронно правителство са главно тези, които бяха и през 2016 г. – Дания, Австралия, Южна Корея, Обединеното кралство, Швеция, Финландия, Сингапур, Франция и Япония. За периода 2016-2018 г. Япония е новата страна, която достига първите 10 места в класацията, за разлика от Холандия, която отпада от тях. На първо място е Дания с индекс за развитието на електронното управление 0,9150. През 2016 г. най-развитата страна в това отношение беше Обединеното кралство с индекс 0,9193, което показва, че цялостно за всички страни има едва доловимо намаляване на развитието на електронното управление.

В периода 2016-2018 г. България развива своето електронно управление значително. От 52-ро място през 2016 г. страната достига 47-мо място. Подобриенето не е само в относителен мащаб спрямо другите страни, но и в абсолютен – през 2016 г. индексът е 0,6376, а за 2018 той е 0,7177. Това поставя България пред страни като Хърватия, Чехия, Румъния и Сърбия в своя регион, но зад Швейцария, Словения, Естония, Германия, Люксембург и други западноевропейски страни.

Стойността 0,7177 е определена от ООН като висока степен на развитие на електронното управление. Най-значителното подобриение в показателите на България е в състоянието на електронно предоставените услуги - 35% (данните за този показател се набавят от специално проведени анкети в страните). Подобриенето в е-участието е 25%, а подобриенето в телекомуникационната инфраструктура, както и това в човешкия капитал са средно с около 3%.

България	2016	2018
Индекс на готовност за е-правителство	0,6376	0,7177
Състояние на електронните услуги	0,5652	0,7639
Телекомуникационна инфраструктура	0,5602	0,5785
Човешки капитал	0,7875	0,8106
Е-участие	0,6949	0,8708

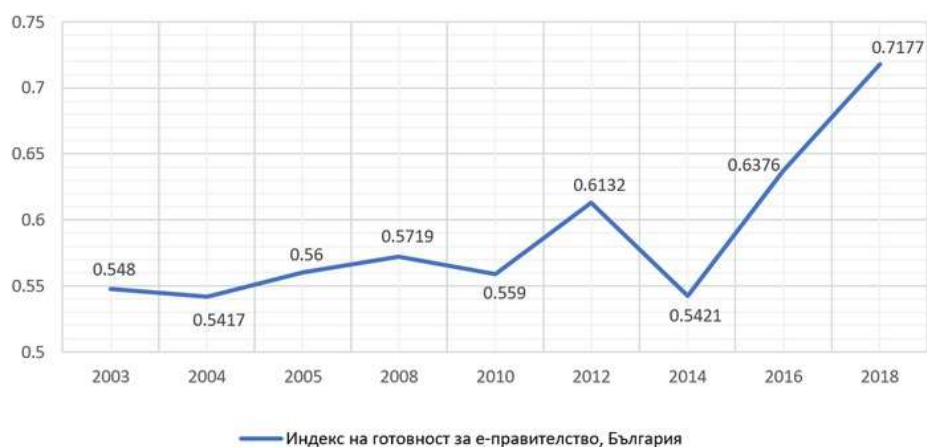
По-подробно за някои компоненти:

Индексът на изградената и работеща телекомуникационна инфраструктура показва, че за двугодишния период потребителите на интернет са се увеличили с над 4 процентни пункта. Делът на хората, които ползват стационарен телефон, е намалял с около 5 процентни пункта, а делът на хората, които имат мобилен телефон, е намалял с 12 процентни пункта.

Индексът на човешкия капитал показва, че основното подобрене идва от увеличение в процента на децата, които се записват в училище (с 1 процентен пункт до сегашната стойност 90,53%). Няма реална разлика в процента на хората с грамотност (98,4%), а увеличението в средния брой години образование е почти 1 година.

Значително е и увеличението в е-участието. Стойността на този показател през 2016 г. е 0,6949, а през 2018 г. вече е 0,8708. Това подобрене с 25% показва ясно, че властта взема предвид коментарите и запитванията на гражданите, предоставени посредством интернет, повече от преди.

Индекс на готовност за е-правителство

През 2003 г., когато това проучване се извършва за първи път, индексът на готовност за е-правителство на България е 0,548. За 15 години се увеличава до 0,7177, като тази стойност е най-високата досега. Факторите за това увеличение са най-различни, но един основен от тях е, че дигитализацията на правителството става все по-нужна и очаквана от гражданите с развитието на технологиите. Затова с увеличаването на използваните технологии в едно общество е нужно и паралелно увеличаване в технологиите на услугите, предоставени от държавните институции.

[В. Монитор](#)

✓ Не обучават асансьорни техници от 8 години

Курсовете не могат да заместят професионалното образование

Недостигът на асансьорни техници ще нараства през следващите години, тъй като от 8 години няма прием по специалността „Подемна и асансьорна техника“. Това заяви директорът на ПГТЕ „Хенри Форд“ - София, Таньо Стойчев, където и тази година са закрили паралелката още на първо класиране поради липса на кандидати.

„На първо класиране закрихме специалност, в която имаше само 1 кандидат независимо че тази специалност влезе при защитените. Това е специалност „Електротехник на асансьорна и подемна техника“. Ние вече сме останали без електротехници. 22 хиляди асансьора, а от 8 години няма прием“, обясни Стойчев. Специалността „Електрообзавеждане на подемна и асансьорна техника“ е под номер 15 в списъка на специалности от професии с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, приет с постановление № 111 от 25 юни 2018 г. на Министерски съвет. Като включена в този списък, паралелката може да стартира дори и ако за обучение в нея са се записали само 12 ученици. На първия етап още желаещ за нея е бил само един кандидат. За да бъде реализиран приемът на ученици по тази специалност, следващата година директорът на „Хенри Форд“ ще потърси по-голямо съдействие на Столична община.

Има фирми, които предлагат обучение за асансьорен техник, които обаче според Стойчев не могат да премахнат проблема с недостига на кадри. „Има само краткосрочни курсове, които не водят до качество“, обясни той. Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал в България също смята, че те са краткосрочно решение, което не е продиктувано

от държавата, а фирмите целят да осигурят нуждите си. „Те не са добра политика. След като децата завършат образованието си, разбират, че има свободни места за асансьорни техници и записват краткосрочни курсове, които не дават необходимите знания и умения, за да бъдат подготвени добри кадри“, заяви Иванов. Според него добър специалист се подготвя не само с добро образование, а и с достатъчно практика. „Затова подходът професионално образование с дуално обучение е по-добър, отколкото краткосрочни курсове, които да подготвят за кратко и бързо време специалисти“, коментира още по темата Иванов. Според него такива паралелки не трябва да се закриват, а да бъдат търсени деца, които да попълнят минимума. Те трябва да бъдат направени по-привлекателни чрез информационни кампании сред родителите и децата, чрез допълнителни стипендии.

[БТВ](#)

✓ **Протестиращите хора с увреждания представят становищата си по законовите промени**

От това зависи документът да бъде придвижен напред, след като бъде финално редактиран

Днес изтича срокът, в който двата лагера на протестиращи хора с увреждания трябва да представят становищата си по подготвяните законови промени.

От това зависи документът да бъде придвижен напред, след като бъде финално редактиран.

Законът, написан от социалното министерство, урежда индивидуална оценка на уврежданията, право на лична помощ и на месечна финансова подкрепа, както и въпроси, свързани с образованието и заетостта на хората с увреждания.

Миналата седмица се проведе и поредната среща по законодателните промени, които засягат хората с увреждания.

Основното искане на протестиращите е финансовата помощ за човека с увреждания да се определя от потребностите на всеки отделен човек, а не от ТЕЛК решението, както беше досега.

✓ **Нова среща между властта и хората с увреждания**

Търси се решение на проблемите в системата, която подпомага тези хора

Нова среща ще се състои днес между властта и хората с увреждания за решаването на проблемите в системата, която подпомага тези хора.

След като миналия вторник се проведе среща между премиера Бойко Борисов, няколко министри и представители на хората с увреждания, днес предстои втора такава.

чаква се на нея да присъства и вицепремиера Томислав Дончев, който да предложи план за действие за изготвянето на единна база данни за хората с ТЕЛК.

По думите на социалният министър Бисер Петков в момента се изработва национална информационна система на здравеопазването и един от вариантите, който днес ще се обсъжда, е този въпрос да се реши в рамките на тази система.

[Faktor.bg](#)

✓ **НАП затяга контрола върху онлайн търговията**

Продажбите чрез поръчки по интернет нарастват през последните години като много граждани реално извършват търговска дейност без да плащат дължимите данъци. Затова от НАП изискват информация от куриерските компании какви суми изплащат на свои клиенти за изпратени пакети с наложен платеж.

Данъчните затягат контрола върху онлайн търговията като ще следят какви суми получават гражданите при изплащане на стоки с куриерски или пощенски пратки с наложен платеж. Това ще стане с промени в Закона за пощенските услуги, които са пуснати за обществено обсъждане от Министерството на транспорта, съобщава "Труд".

Всички пощенски оператори ще трябва да изискват и съхраняват идентификационни данни на граждани – податели на вътрешни и международни пощенски пратки с наложен платеж, при които на подателя на пратката сумата на наложения платеж е изплатена в брой чрез пощенски паричен превод.

Информацията за хората, които получават пари за изпращане на стоки по пощата, ще се пази в предвидения от Данъчно-осигурителен процесуален кодекс 5-годишен срок. Информацията ще се пази и за упълномощените лица, които изпращат стоки по пощата.

С промените в закона ще се следи и какви суми се получават от изпращача с пощенски паричен превод. Така от НАП ще могат да проследят колко често граждани изпращат стоки по пощата и какви обороти правят.

✓ **НАП настоява за развалянето на 134 сделки на дедесари**

Става дума за прехвърляне на имущество в размер на над 20 милиона лева от нелоялни бизнесмени

Данъчните са поискали от съда да обяви за недействителни 134 сделки за прехвърляне на имущество за над 20 млн. лв., съобщи в "Сега". Става дума за бизнесмени, които са се отървали от фирмите си, за да не плащат дължимите данъци, а държавните ревизори, умишлено или не, не са си събрали навреме вземанията. Данните са към началото на годината.

През 2017 г. от проверки на физически лица, участвали в схеми за източване на ДДС и други данъчни нарушения, са установени задължения за над 216 млн. лв. Националната агенция за приходите (НАП) отскоро е започнала да води дела срещу такива длъжници, затова голяма част не са приключили. Ако съдът развали сделките, данъчните ще могат да продадат активите на нарушителите, за да си съберат дължимото.

Една от хватките е свързана с юридическа тънкоост. Ако фирмата се прехвърля с договор за продажба на предприятие, собственикът ѝ е длъжен да го съобщи в НАП и да представи в Търговския регистър документ, че данъчните са уведомени. Ако обаче се прехвърлят само дялове от дружеството, никакви уведомления не се изискват. Това важи дори сделката да е за 100%, т.е. за всички дялове. Разликата е в това, че дяловото участие е чист актив, докато цялото предприятие е

свкупност от активни и пасиви. Проблемът обаче е, че много дедесари знаят за тази разлика и я ползват, за да прехвърлят участията си в задлъжнелите си фирми на клошари и на полуграмотни. Всъщност дори и при продажба на цяло предприятие и уведомяване на данъчните, няма гаранция, че те ще му направят проверка.

✓ DW: В ЕК са изпълнени с оптимизъм за газов хъб край Варна

Но правилата на играта до голяма степен се определят от Москва

В Европейската комисия са изпълнени с оптимизъм от идеята за създаването на газов хъб край Варна. Но правилата на играта до голяма степен се определят от Москва, която ще реши накъде ще продължи разклонението на "Турски поток", предупреждават от редакцията на Deutsche Welle.

След отказа на Москва да построи газопровода "Южен поток", в който България трябваше да играе ключова роля, властите в София бяха призовани да създадат газов хъб край черноморския град Варна. Изпълнението на този проект може да превърне страната в основен газов търговски център. Но за да се превърне тази мечта в реалност, първо трябва да бъдат изпълнени редица условия, твърдят експертите. Основният от тях е разширяването на газопровода "Турски поток", който минава по дъното на Черно море от Русия до Турция, към територията на България. Ако това не се случи, изпълнението на плана за създаване на газов център в България няма да има никакъв смисъл.

Русия започна да строи "Турски поток" през декември 2014 г., след като президент Владимир Путин неочаквано се отказа от реализацията на "Южен поток", аргументирайки се с липсата на конструктивна позиция от страна на Европейския съюз. Първата линия на газопровода е проектирана да доставя руски газ на Турция, а втората доставка - на Южна и Югоизточна Европа. Тук Русия има две възможности: продължаването на газопровода от турската граница е възможно през територията на Гърция до Италия, или през България до Сърбия и Унгария.

Руските власти нееднократно подчертаваха, че за да се разшири втората нишка на "Турски поток" към Варна, са необходими гаранции от страна на Европейската комисия, че този път проектът ще бъде изпълнен. Сега в Брюксел уверяват, че се интересуват от създаването на газов възел и съответно - от строителството на втората нишка на "Турски поток" на територията на България.

Подкрепа на Брюксел за София

"Европейската комисия подкрепя напълно желанието на България да комбинира доставките на газ", заяви заместник-председателят на ЕК Марош Шефович в интервю за DW. Според него това ще допринесе за създаването на диверсифициран и конкурентен пазар. "Диверсифицираните доставки на газ за България и Югоизточна Европа са изключително важни за успешния енергиен съюз, тъй като енергийната сигурност е един от стълбовете му", подчерта Шефович.

През март тази година, без да чака решението на Русия за втората нишка на "Турски поток", България започна да разработва техническа обосновка за изграждането на балканския газов възел. Според междинните резултати от техническия анализ, представен на 12 юни от държавния газов оператор "Булгартрансгаз", проектът на газовия хъб трябва да бъде реализиран на два етапа.

Първият предполага транспортиране на газ през нова инфраструктура в Турция, а втората - през входна точка край Варна. Разработването на техническата обосновка на проекта възлиза на 1,84 млн. евро, като половината от тази сума бе отпусната от Европейската комисия. Очаква се окончателният доклад за икономическата рентабилност на проекта да бъде представен през септември тази година

България - "естествен избор" за Москва

В Москва очевидно са благосклонни към българския маршрут на "Турски поток", въпреки че на този етап не са постигнати конкретни споразумения. В края на май, след края на среща с българския министър-председател Бойко Борисов, Путин заяви, че "Газпром", "се води от практическа гледна точка" при обсъждане на идеята за полагане на втората нишка на газопровода от Турция за България.

"Включването на България в съвместния руско-турски проект може да бъде неочаквано, след като "Южен поток" претърпя фиаско", заяви в интервю за DW експертът по Балканите във Варшава Ян Мус. "Все пак, като се има предвид геополитическото положение на България, това няма да бъде изненадващо", допълни полякът. Според него България е най-естественият избор за втората нишка на "Турски поток", тъй като позволява той да се простира към Централна Европа, като се избягва политически и географски обременената Македония.

Шефович разкри, че той лично е обсъдил проекта за създаване на газовия хъб край Варна с българския премиер Бойко Борисов и министъра на енергетиката Теменужка Петкова. "Нашите разчети показват, че като се има предвид важната роля на природния газ като резервно гориво спрямо летливите възобновяеми енергийни източници в краткосрочен до средносрочен план, потребностите от газ в ЕС през следващото десетилетие ще останат стабилни", поясни Шефович.

"Условията ще диктуват Москва и Анкара"

Вярно е, че някои европейски официални лица вече изразиха опасения, че в случай на изпълнението на проекта, България, вместо търговски хъб, може да се превърне в страна, която прехвърля газ в Европа, печелейки пари от транзита. Шефович обаче увери, че Европейската комисия ще извърши "много, много внимателен мониторинг" на новата газова инфраструктура в страната, за да гарантира, че тя е в съответствие с правилата на ЕС. "Най-важното е да имаш избор, да имаш възможности и да станеш търговска страна, а не такава, която просто транзитира газ", подчерта той.

Преди да бъдат изпълнени тези планове обаче, българските власти имат много работа. "България все още не е изпълнила условията на ЕС, за да се превърне в газов център на Европа, но там точно какво да правят", подчерта за медията Клаус-Дитер Борчард, отговарящ за вътрешния пазар в енергийния отдел на Европейската комисия.

Ако българските власти наистина имат желание да създадат газов възел, а не просто да транзитират руски газ, както беше планирано в случая с "Южен поток", то "сега тя има реална възможност за това", допълни експертът.

Мнозина обаче се съмняват, че България успее да изгради основен газов хъб като британския NBP или холанския TTF. Това изисква голям газов пазар, което предполага голямо търсене, голям брой различни доставчици и регулиран достъп на трети страни до всички газопроводи, пояснява анализаторът на Oxford Institute of Energy Research Джонатан Щерн.

"България отговаря на малко или дори на нито едно от тези изисквания. Тя отговаря на принципа за малък пазар на газ, доминиран от руските доставки, малко от Азербайджан и втечен природен газ от Гърция", обяснява Щерн.

Освен това в тази ситуация от България зависи твърде малко, подчертава на свой ред Мус. "Знам, че българския елит представя целия проект като голям успех, но истината е, че условията ще диктуват Москва и Анкара, докато влиянието на София на хода на събитията ще остане ограничено", е заключението на полския експерт.

Cross.bg

✓ Теми и гости в ефира днес

БТВ, "Тази сутрин"

- Правил ли е Бенчо Бенчев партийни дарения и как работодателят на Митьо Очите стана общински съветник от БСП - разговор с Атанас Зафиров от ръководството на червената партия;
- Има ли срастване на местната власт с организираната престъпност - коментар на Тома Биков от ГЕРБ;
- С колко забогатяха политиците за 1 година? Какво пише в имуществените декларации на властта?
- Има ли лобистки интереси при определянето на фирмите, доставящи мляко и плодове в училище?
- Ще бъдат ли спрени опасните селфита от влакове и какви мерки взима БДЖ?
- Продължава кампанията за спасяване на пострадалата лекарка. Какво разказват за нея колегите ѝ от Александровска болница?
- Как спортът обедини деца, преборили тежки заболявания?

Нова телевизия, „Здравей България“

- Кои са хората, задържани с Митьо Очите и с какво се занимават - на живо
- Престъпна схема. Как подставени лица се явяват на изпити и взимат шофьорски книжки в Бургас?
- Отново арести за българки, продавали бебетата си в Гърция? - на живо от Атина
- Държавата ще праща писма с оферти за работа на емигрантите, за да се прибират у нас.
- Мирюлюба Бенатова представя - Код: Носталгия. Връщат ли се българите от чужбина?
- Ще задължат ли жителите на Пловдив да слагат пелени на кучетата си, когато ги водят на разходка? Румен Бахов на живо.
- Ще останат ли десетки деца в Плевен без зала за тренировки по спортна акробатика?
- Гори сметището край Дупница - има ли опасност за хората?
- Как новите технологии могат да ни помагат, но и да контролират живота ни. За опита от Москва разказва Генка Шикерова.

✓ Предстоящи събития в страната за 7 август

София.

- От 10.30 часа зам.-кметът на София Евгени Крушев ще провери изпълнението на ремонтните работи на моста по ул. „Даскал Попандреев“ в Бояна.
- От 11.00 часа в Националния пресклуб на БТА, Българската асоциация на организациите на производителите на плодове и зеленчуци ще даде пресконференция във връзка с установени злоупотреби и изкуствено създадени условия по схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.
- От 13.30 часа във връзка с високите летни температури, Столична община организира раздаване на минерална вода на площадното пространство при храма „Св. Неделя“ и на Орлов мост - при езерото „Ариана“.

***

Бургас.

- От 11.00 часа на спасителен пост „Бункера“ ще има пункт, където доброволец на БЧК и воден спасител ще раздава брошури с важна информация за безопасност при къпане.
- От 19.00 часа на Експоцентър „Флора“ ще бъде открито четвъртото издание на изложението „С книга на плажа“.
- От 21.00 часа в експо център „Флора“ ще се състои концерт „На вълните на португалската музика“.

***

Варна.

- От 10.00 часа на входа на Морската градина по повод 139 годишнината от създаването на ВМС и Празника на Варна, ще бъде открита фотоизложба „С дъх на море 2“ на фотографа на министерство на отбраната Вяра Йовева.
- От 19.30 часа във Фриедом21 стартира нов формат срещи за фриийленсъри и предприемачи - #BusinessTalks със събитие на тема "Бъдещето на работата: работа от навсякъде".

***

Видин.

- От 11.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА ще се състои пресконференция на ръководителя на археологическите проучвания във Видин - Здравко Димитров. Темата е „Археологическото лято 2018 във Видин“.
- От 13.00 ч., в залата на 6 ет. в административната сграда кметът на Община Видин Огнян Ценков ще връчи благодарствени адреси на младежите, участвали като доброволци по време на второто издание на фестивала за опера и балет от 3 до 6 август 2018 г.

***

Добрич.

- От 09.00 до 12.00 часа в офиса на ПП ГЕРБ-Добрич на бул. „25 септември“ №3 ще стартира кампания за безплатно измерване на кръвното налягане
- От 10.00 до 12.00 часа в Регионална библиотека „Дора Габе“ ще се състои летен детски клуб „Играй и учи“.
- От 20.30 часа в Летния театър ще се проведе концерт „Златните БГ хитове на всички времена“ – Йорданка Христова, Орлин Горанов, Йордан Караджов, Росица Кирилова и др.

***

Петрич./с. Чучулигово.

- От 16.00 часа в комплекс „Комитите“ в с. Чучулигово ще проведе беседа на тема: „Науката дишане и силата на духа“, организирана от Яне Петков – човекът амфибия.

***

Търговище.

- От 10.00 часа в двора на ЦДГ №7 „Снежанка“ ще се проведе церемония „Първа копка“ за старт на строително-монтажни дейности в обекта.

***

Ябланица.

- От 09.00 часа министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков, заедно с председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ инж. Светослав Глосов, ще инспектира строителството на автомагистрала „Хемус“ в участъка между Ябланица и Боаза. На инспекцията е поканен да присъства и министър-председателят Бойко Борисов.

***

Ямбол.

- От 11.00 часа в зала 203 в сградата на Община Ямбол ще се проведе пресконференция във връзка с предстоящата цялостна подмяна на автобусния парк на градския транспорт.

[В. Строител](#)

✓ Министър Нено Димов сподели опыта от европредседателството с румънския си колега

Опитът от изминалото Българско председателство на Съвета на Европейския съюз и напредъка по темите в областта на околната среда сподели министърът на околната среда и водите Нено Димов с румънския заместник-министър председател и министър на околната среда Грациела Гаврилеску на среща в Букурещ днес. Работното посещение беше по покана на г-жа Гаврилеску във връзка с предстоящото през първата половина на 2019 г. Румънско председателство на Съвета на ЕС. В рамките на конструктивния диалог, министър Димов увери румънския си колега, че може да разчита на пълната подкрепа и натрупана експертиза от българска страна в процеса на подготовката на Румънското председателство. „България успешно изпълни заложените цели в областта на околната среда и климата в рамките на първото си председателство на Съвета на ЕС, като постави акцент върху прехода към кръгова икономика и екоиновациите, в т.ч. и повторната употреба и рециклирането на пластмасите. Другият ключов приоритет беше качеството на атмосферния въздух, като заслуга на Българското председателство е, че за първи път през последните 10 години постави въпроса на най-високо ниво в Съвета на ЕС“, посочи министър Димов.

Двамата разговаряха и за „двойните стандарти“, широко обсъждани през последните месеци в различни формати на Съвета на ЕС. Според министър Димов тази тема не изчерпва своето значение единствено с качеството на храните, а намира отражение и в други области, имащи пряко отношение към здравето на хората и околната среда. Коментирани бяха въведените неотдавна забрани на дизелови автомобили в някои западноевропейски градове, заради което нараства вноса им към страни с по-ниски доходи, в т.ч. България и Румъния. „Прагматичният подход изисква онзи, който изкривява пазара, да поеме отговорността, а това означава държавите, които въвеждат подобни забрани да не могат да „изнасят“ коли, които не отговарят на определени стандарти“, заяви министър Димов. Според него тази отговорност трябва да бъде регламентирана на ниво ЕС. Същевременно, държавите членки трябва да имат възможност да приемат специфични за условията си национални мерки, така че да могат да изпълнят плановете за намаляване на емисиите от транспорта и да развият нисковъглеродна мобилност, подчерта министър Димов.

✓ Ново ръководство на Комисията в помощ на държавите членки при организирането на надеждни тръжни процедури за финансирани от ЕС проекти

Комисията публикува ново ръководство, с което да помогне на националните и регионалните длъжностни лица, които се разпореждат със средства от ЕС, да организират ефикасни и прозрачни процедури за обществени поръчки за финансирани от ЕС проекти.

„Оказването на помощ на държавите членки при организирането на надеждни тръжни процедури за инвестициите на ЕС е от съществено значение, за да се защити бюджетът на ЕС от грешки и за да се гарантира максималното въздействие на всяко вложено от ЕС евро така, че това да бъде в пряка полза на гражданите“, заяви комисарят по регионалната политика Корина Крецу.

Ръководството обхваща целия процес, от подготовката и публикуването на поканите за участие до подбора и оценката на офертите и изпълнението на поръчките. За всеки от етапите има включени съвети за избягване на грешки, добри практики, полезни връзки и образци. Разяснено е също така как да се оползотворят максимално възможностите, които разкриват приетите през 2014 г. преработени директиви за обществените поръчки, т.е. по-малко бюрокрация и повече онлайн процедури, за да се улесни участието на малките предприятия в публичните търгове и възможност за въвеждане на нови

критерии в решението за възлагане на поръчката с цел да се изберат социално отговорни дружества и иновативни и екологични продукти.

Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове насочват над 450 милиарда евро в реалната икономика на ЕС за периода 2014—2020 г., половината от които се инвестират чрез обществени поръчки. В интернет има публикувана инфографика относно ръководството, както и допълнителна информация относно дейностите на Комисията, с които тя помага на държавите членки да подобрят начина си на управление и инвестиране на средствата от ЕС.

Profit.bg

✓ Доларът продължава да поскъпва заради търговския конфликт

Азиатските акции се колебаеха във вторник, тъй като продължаващите опасения около търговския конфликт между САЩ и Китай неутрализираха положителните нагласи от ръста на Уолстрийт, дошъл вследствие на добрите резултати на компаниите.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI отчита минимално повишение от 0.05%.

Индексът се понижи в началото на сесията и не успя да тръгне нагоре вследствие на волатилността при китайските акции. Индексът Shanghai Composite нарасна с над 0.6% в ранната търговия, след като преди това записа понижение в четири поредни дни. За последно индексът бележеше повишение от 0.1%.

Австралийският основен индекс изгуби 0.25%, южнокорейският KOSPI добави 0.2%, а японският Nikkei нарасна с 0.25%.

Трите основни щатски индекса записаха повишения вчера, вследствие на силните резултати на компаниите. Резултатите на Berkshire Hathaway бяха впечатляващи, а Facebook подкрепи Nasdaq след като се появи информация, че планира пускането на нови услуги. Доларът продължава да получава подкрепа от напрежението около международната търговия. Доларовият индекс, който следи представянето му спрямо кошница от шест други основни валути нарасна до близо триседмичен връх от 95.515 пункта, преди да отстъпи леко до 95.347.

Според някои анализатори търговският конфликт облагодетелства долара, тъй като щатската икономика е по-добре позиционирана за справяне с протекционизма, отколкото развиващите се пазари, а митата могат да намалят търговския дефицит на САЩ. Еврото поевтиня до петседмично дъно от 1.1530 долара, вследствие на опасенията, че Италия може да увеличи публичните разходи и да оспори бюджетните ограничения в ЕС, както и от спада в промишлените поръчки в Германия за юни. Еурото за последно се търгуваше на ниво от 1.1559 долара.

Британският паунд също е сред губещите днес, след като вчера падна до 1.2920 долара, което бе най-ниското ниво от септември 2017 г. Спадът дойде на фона на опасенията, че Великобритания ще излезе от ЕС без да си осигури търговско споразумение. За последно паундът се разменяше срещу 1.2940 долара.

Доларът остава без промяна спрямо йената на ниво от 111.34, след като вчера поскъпна с 0.1%.

Турската лира се търгува близо до рекордното си дъно, достигнато вчера, след като от Вашингтон обявиха, че препразглеждат безмитния достъп на Анкара до щатския пазар, след като напрежението между двете държави съюзници от НАТО нарасна. Лирата е поевтиняла с 27% от началото на годината.

При суровините, поскъпването на петрола от предходния ден отслабна, тъй като пазарът се подготвя за влизането в сила на щатските санкции срещу Иран, която е основен износител на суровината. Фючърсите на петрола от сорта брент поевтиняват с 0.05% до 73.71 долара за барел. Те поскъпнаха с 0.75% вчера след като източници от ОПЕК обявиха, че производството на Саудитска Арабия неочаквано е намаляло през юли.

Медта поевтинява с 0.35% до 6 111.50 долара за тон на борсата в Лондон, след като вчера цената на метала мадна с над 1%.